

När båten ligger i sjön

Det här avsnittet handlar om väjningsregler, sjövätt och tilltron till GPS.

Väjningsregler

Väjningsreglerna till sjöss är styrda av de internationella sjövägsreglerna, till det kommer kappseglingsregler som gäller vid kappsegling för segelbåtar. Enkelt uttryckt kan man säga att nedanstående gäller:

Motorbåt – motorbåt:

båt som kommer från babord väjer

Motorbåt – segelbåt:

motorbåt väjer för segelbåt

Motorbåt – roddbåt/kajak

motorbåt väjer

Segelbåt – roddbåt/kajak

segelbåt väjer

Segelbåt – segelbåt

den som har vinden in från babord väjer (om båda har styr- eller babordshalsar, väjer den som ligger i lovert)

Upphinnande båt väjer för den som blir upphunnen.

Den som för en brukbar båt väjer för båt som är obrukbar

(segelbåt väjer för motorbåt med trasig motor till exempel.)

Segelbåt som går för motor är en motorbåt

Ansvaret

Du kan alltid anses ansvarig om båten kolliderar, det innebär att vid en vållan-
debedömning av en kollision får du ta en del av ansvaret, även om du är seglare och hade styrbordshalsar.

Du är skyldig att ha uppsikt och undvika kollision så långt det går.

Vad är gott uppförande, det vill säga gott sjömanskap?

Listan på vad som är gott sjömanskap kan göras lång och det är också något alla har en åsikt om. I detta stycke tar vi upp några av de mest självklara, men kom ihåg att det är långt ifrån alla.

- Håll noggrann utkik, titta bakåt, under genuan med mera.
- Ta ner seglen och gå för motor genom trånga sund.
- Passera inte för nära annan båt när du kör om den.
- Tänk på vilket svall den egna båten gör, även när du passerar båtar som ligger förtöjda.
- Ta emot en tamp och hjälp andra att lägga till och lägga ut.
- Tänk på att alla inte har lika lång erfarenhet som du själv kanske har. Att hjälpa varandra tjänar alla på.
- Sätt ut fendrarna innan du lägger till
- Ta ner focken när du kör segelbåten för motor.
- Visa tydligt vart du ska åka när du girar och håll kursen, vingla inte.
- Se till att båten är sjövärdig och ha god ordning på båten och utrustningen.
- Håll säker fart. Detta är särskilt viktigt i trånga passager, svårnavigerade vatten, hårt trafikerade områden och vid nedsatt sikt, mörker eller dimma.

Köra enbart på GPS/Plotter

Det börjar bli väldigt vanligt med GPS i båtar och tron på dess funktion i alla väder och farter är omfattande. Det händer att en GPS visar fel, den har också en viss tidsfördröjning och felet ökar med hastigheten då båten hinner förflytta sig en lång sträcka innan nästa uppdatering görs.

Vad säger sjövägsreglerna

Sjövägsreglerna säger att man ska använda alla tänkbara hjälpmedel som finns ombord, det vill säga inte bara GPS utan sjökort, kompass, radar med mera och framför allt så ska man hålla noggrann utkik själv.

Om man endast har kört efter GPS och går på grund eftersom man inte tittat framåt eller följt med i sjökortet får man avdrag på ersättningen. GPS är ett utmärkt hjälpmedel, men det är just vad det är, ett hjälpmedel. Det som alltid ska finnas ombord är sjökort och kompass och vet man inte var man är på sjökortet så är man vilse.